

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 35PP/38/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124011551
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124011551.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom v trestnej veci odsúdeného: U. P., nar. XX.XX.XXXX v Q., na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Trnava prostriedkami diaľkovej komunikácie dňa 02.07.2024, o návrhu riaditeľa ÚVTOS na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, § 66 ods. 2 Trestného zákona sa návrh riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o podmienené prepustenie odsúdeného: U. P., nar. XX.XX.XXXX v Q., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 2T/60/2021, zo dňa 01.12.2021, zamieta.

odôvodnenie:

Dňa 28.05.2024 bol na tunajší súd doručený návrh riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami.

Odsúdený vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 8 mesiacov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 2T/60/2021 zo dňa 02.12.2021 za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, pričom jeho predpokladaný koniec má mať dňa 25.02.2027. Lehota podľa § 66 ods. 1 písmeno c) Trestného zákona uplynula dňa 25.04.2024.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, a to hodnotenie ÚVTOS, skrátený výpis klienta, aktuálny odpis RT, rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 2T/60/2021 a záverečná správa z predbežného šetrenia.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 22.05.2024 vyplýva, že odsúdený bol dňa 28.06.2021 dodaný na výkon väzby do ÚVV a ÚVTOS Bratislava, kde nastúpil výkon trestu odňatia slobody dňa 01.12.2021. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas pobytu v ústave Bratislava bolo na požadovanej úrovni, kontakt s príbuznými udržiaval, zúčastňoval sa vychádzok. Pracovne zaradený nebol, disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Dňa 11.01.2022 bol premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“. Dňa 21.03.2022 bol odsúdený umiestnený na oddiel špecializovaného zaobchádzania - ochranná liečba, za účelom vykonania súdom nariadeného ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou, kde absolvoval komplexný terapeutický program. Liečebný režim dodržiaval, povinnosti vyplývajúce z liečby si plnil a dňa 25.08.2022 bol uznesením Okresného súdu Trnava, sp. zn. 8Nt/29/2022 z uvedeného ochranného protitoxikomanického liečenia prepustený. Dňa 24.10.2022 bol odsúdený umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Správanie a vystupovanie odsúdeného je

na požadovanej úrovni, slušné a bezproblémové. V dodržiavaní interných predpisov sa nedostatky nevyskytujú. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje a plní. V kolektíve odsúdených konfliktne situácie nevyvoláva, ani sa do nich nezapája. Zásady osobnej ako aj kolektívnej hygieny má osvojené. Vo svojich veciach si udržiava primeraný poriadok. Odsúdený deklaruje, že sa poučil a do budúcnosti chce viesť riadny život. K páchaniu trestnej činnosti deklaruje kritický postoj. Doposiaľ bol jedenkrát disciplinárne odmenený pochvalou, dňa 15.10.2023, za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností na pracovisku. Disciplinárne potrestaný nebol. V ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou bol pracovne zaradený na viacerých pracoviskách podľa potreby ústavu:

- od 24.11.2022 do 14.12.2022 bol zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom IAC Lozorno, vyradený bol z dôvodu ukončenia pracoviska. Na pracovisku si riadne plnil pracovné povinnosti.

- od 07.03.2023 do 22.03.2023 bol zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom Bagsey. Na pracovisku si riadne plnil pracovné povinnosti.

- od 23.03.2023 do 11.01.2024 bol zaradený na pracovisko s dohľadom mimo ústav Lavaton Trnava. Na pracovisku si riadne plnil pracovné povinnosti.

- od 12.01.2024 do 14.02.2024 bol zaradený na nestrážené pracovisko s voľným pohybom mimo ústav Revolt TT. Na pracovisku si riadne plnil pracovné povinnosti. Vyradený bol z preventívno-bezpečnostných dôvodov.

- od 15.02.2024 nie je pracovne zaradený. Podľa potreby je zaraďovaný do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích priestorov ústavu. K prideleným povinnostiam pristupuje zodpovedne. O prácu prejavuje záujem.

Odsúdený bol zaradený do skupinových foriem práce počas nariadeného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou. Je mu venovaný direktívny prístup so zameraním na dodržiavanie a rešpektovanie interných a spoločenských noriem, ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa. V individuálnej práci je vedený k zodpovednosti za svoje konanie, k samostatnosti, k posilneniu morálno-vôľových vlastností, k sebakontrolu, k negatívnemu postojovi k páchaniu trestnej činnosti a k zvládaniu záťažových situácií v súlade s morálkou a zákonnými normami ukotvenými v spoločnosti. V zmysle vyššie uvedeného možno konštatovať, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je u odsúdeného podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné.

Zo záverečnej správy z predbežného šetrenia probačnej a mediačnej úradníčky Okresného súdu Trnava zo dňa 17.05.2024 vyplýva, že materiálno-technické podmienky sú splnené pre použitie výkonu kontroly technickými prostriedkami ZUPKO- zariadenie na kontrolu polohy kontrolovanej osoby, pre použitie zariadenia na kontrolu prítomnosti v obydľí (ZNKP) u odsúdeného sú splnené len čiastočne, nakoľko dosah RF signálu nepokrýva celý pozemok.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ 7-krát súdne trestaný.

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že na podanom návrhu trvá, v hodnotení neprišlo k žiadnym zmenám, záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť pre nespĺnenie druhej materiálnej podmienky s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, najmä na početnosť odsúdení ako aj rôznorodosť doposiaľ páchanej trestnej činnosti a povahu trestného činu, resp. skutku, za ktorý si momentálne odsúdený odpykáva svoj trest. Odsúdenému bola zo strany spoločnosti daná viac krát možnosť preukázať, aby na slobode viedol riadny život, nakoľko odsúdený bol v minulosti viac krát podmienene odsúdený za svoju trestnú činnosť, pričom odsúdený túto možnosť nevyužil a naďalej sa dopúšťal protiprávnej činnosti.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že s podaným návrhom súhlasí, k spáchaným skutkom ho priviedli drogy, chcel by to napraviť.

Podľa § 415 ods. 2 Tr. por., o podmienenej prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenéj za zločin po výkone jeho polovice súd rozhoduje len na návrh riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok: (i) vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu; (ii) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukazuje polepšenie; (iii) od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život.

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitéj zákonom stanovenej dobe správajú vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Návrh bol podaný v zmysle § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu preukázal polepšenie, podľa názoru súdu nie je splnená.

U odsúdeného polepšenie nenastalo. Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že jeho správanie je síce na požadovanej úrovni, ale za celý doterajší pobyt vo výkone trestu od 01.12.2021 si vytvoril podmienky na získanie len jednej disciplinárnej odmeny, čo je veľmi málo za tak dlhú dobu doterajšieho výkonu trestu. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený nevyvíja dostatočne aktívnu snahu z jeho strany po akýchkoľvek dostupných aktivitách vo výkone trestu a prevažne len dodržiava podmienky výkonu trestu, čo je ale jeho elementárna povinnosť. Z hodnotenia síce vyplýva, že deklaruje kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, neuviedol ale ako s odstupom času konkrétne nazerá na svoju trestnú činnosť. Neuviedol

nič konkrétneho, z čoho by bolo možné usúdiť, že by svoj predchádzajúci život skutočne analyzoval z hľadiska príčin a podmienok páchania trestnej činnosti so zameraním na to, aby tieto do budúcnosti eliminoval a trestnú činnosť nespáchal. Verbalizoval len to, že k trestnej činnosti ho priviedli drogy, čo je nedostatočné na to, aby súd mohol usúdiť, či deklarovaný postoj je skutočne kritický, teda ide o jeho vnútorné presvedčenie, alebo len ide len o formálny postoj bez toho, aby odsúdený skutočne vnútorne prijal rozhodnutie v budúcnosti sa vyhýbať spáchaniu akejkoľvek trestnej činnosti.

Záver hodnotenia odsúdeného vyznieva síce pozitívne a je z neho zrejmé, že sa odsúdený adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak na druhej strane nijakou svojou aktivitou nevybočuje z radu síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. Odsúdený doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave, teda počas výkonu trestu neurobil nič, čím by súd presvedčil, že sa polepšil a prebehla u neho vnútorná zmena v jeho hodnotovej orientácii. Osobitne by súd očakával, že v prípade, ak návrh podá riaditeľ ústavu na výkon trestu, teda za podmienok, ktoré nie sú právne nárokovateľné a odsúdeného určitým spôsobom zvyhodňujú pred inými odsúdenými, ide o osobu odsúdeného, ktorý svojim aktívnym prístupom vo výkone trestu preukazuje trvalo a konzistentne snahu o zmenu a o nápravu svojej osobnosti. V tomto smere súd poukazuje na tú skutočnosť, že odsúdený vo výkone trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz a ani iné formy vzdelávania, nie je ani poverený žiadnou funkciou z radov väzňov a pod. Prítom získanie príslušnej kvalifikácie je predpokladom budúceho úspešného uplatnenia sa na trhu práce, čo môže významne eliminovať riziko recidívy. V prípade odsúdeného, ktorý má síce vysokoškolské vzdelanie v odbore farmácia nemožno objektívne očakávať opätovné uplatnenie sa v tomto odbore vzhľadom na absenciu bezúhonnosti a ako aj odsúdenie za drogovú trestnú činnosť. Bezúhonnosť je prítom jednou z podmienok odbornej pracovnej činnosti vo farmaceutickom odbore. Odsúdený sa ani náznakom nezmenil, aké plánuje a predpokladá svoje ďalšie pracovné uplatnenie po prepustení z výkonu trestu, ak počas doterajšieho výkonu trestu prevažnú časť venuje voľnočasovým aktivitám a od 15.02.2024 nie je už ani pracovne zaradený, hoci tento stav je vyvolaný z objektívnych dôvodov.

Na základe záverov plynúcich z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody je možné konštatovať, že táto zákonná materiálna podmienka nie je u odsúdeného splnená.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je.

Súd pri skúmaní splnenia tejto podmienky objasňuje, skúma, komplexnejšie posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostrediu, v ktorom žil, celý jeho doterajší život, povahu, charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. V zmysle odborných názorov „zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ (ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákonník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 952).

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život je potrebné skúmať aj pri zohľadnení jeho skorších odsúdení. Túto podmienku súd objasňuje a skúma komplexnejšie, posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je

odsúdený vo výkone trestu s jediným cieľom dospieť k záveru, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku v zmysle ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona a síce, že je od odsúdeného možné dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ani túto podmienku súd nepovažuje za splnenú. Ak u odsúdeného nenastalo v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody riadne a preukázateľné polepšenie, tak nemožno dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky, nakoľko polepšenie odsúdeného je esenciálnou zložkou vyvedenia predpokladu, či odsúdený bude schopný viesť po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody riadny život. Od odsúdeného teda nemožno dôvodne očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti, pokiaľ nemožno konštatovať jeho polepšenie sa už počas výkonu trestu.

Odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom pre zločin lúpeže v trvaní 5 rokov a 8 mesiacov. Navyše v súbehu so zločinom lúpeže sa dopustil aj drogového prečinu s tým, že súd od uloženia súhrnného trestu upustil. V minulosti bol postihnutý podmienne odloženým trestom odňatia slobody za majetkovú trestnú činnosť - prečiny krádeže a sprenevery.

Skúsenosti s jeho predchádzajúcim spôsobom života, najmä a opakovanie páchania ďalšej trestnej činnosti napriek skôr uloženému podmienenému trestu odňatia slobody, gradácia závažnosti trestnej činnosti (prečiny a zločiny), svedčia o nedostatku rešpektu k dodržiavaniu právnych noriem u odsúdeného.

V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť, že ani proces resocializácie odsúdeného ešte nenaplnil účel v celom svojom rozsahu, keďže program zaobchádzania odsúdený síce plní, ale naďalej je v individuálnej práci vedený k zaujatiu negatívneho postoja k trestnej činnosti.

Správania odsúdeného v minulosti a jeho terajší postoj k trestnej činnosti neumožňuje vysloviť sa v prospech jeho novej prognózy, t. j. že by v prípade prepustenia viedol riadny život na slobode. Prítom jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy (podľa hodnotenia ústavu).

Z uvedeného dôvodu súd má obavu, že aj v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený nebude viesť riadny život, keďže predchádzajúce miernejšie formy potrestania nemali na odsúdeného žiadny pozitívny vplyv. Jeho zjavné protiprávne konanie počas pobytu na slobode v čase, kedy sa zjavne výchovný účel trestu nespojeného s odňatím slobody minul účinkom, a zároveň potreba pokračovať v procese resocializácie, tak aby sa jej riziko minimalizovalo resp. vylúčilo, neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu na základe návrhu podaného riaditeľom ústavu v zmysle § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Za takýchto okolností preto súd konštatuje, že riziko recidívy u odsúdeného nie je eliminované. Súd preto zastáva názor, že úplnú nápravu odsúdeného je možné dosiahnuť len ďalším výkonom uloženého trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.